

Tahle zkratka znamená jména tří kapel, jejichž CD mi ležela na stole dost dlouho (až samostatné recenze napsali kolegové) a také se úměrně tomu vracela do přehrávače. Jsou to skupiny, které už mají leccos za sebou, jak z hlediska délky působení, tak z hlediska zkušeností a ocenění, nejsou však ještě stále "ikonami". Aktuálně a bezprostředně formují současný český folk, každá svým způsobem. Troufám si tvrdit, že směr současného českého folku je výslednicí působení i (ale nejen) těchto tří kapel. Jsou dostatečně "in" a výrazově současné, přitom nezapomínají na posluchače a neutápějí se v (sebe)omračujících experimentech, z nichž někteří moji kolegové omdlívají, ale ani oni to do konce nedoposlouchají. Protože budu srovnávat, budu asi i hodně přirovnávat.

Marien

je mezi folkovými interprety tím, čím Blaník mezi rozhlas, Vít Troníček mezi folkovými skladateli tím, čím Michal David mezi popovými. Na výsost populární, ví jak na posluchače, neklade si za cíl formovat a posunovat, přesto formuje a posunuje. Na desce

Ze skla

Marien přináší kolekci středně rychlých písní s naléhavými texty, které se v záplavě snahy po upřímnosti trochu začínají motat v kruhu. Nejvíce důvěryhodný je Vít Troníček v mírně abstraktních, obecných a statických popisech (

Láska z roku 68

,
Zpod větrných mlýnů

), při zhudebnění cestovních vzpomínek připomíná zpívaný bedeker (

Olešnická

) a to, že se nevyvaroval fráze nejfrázovatější, léty tak devalvované, že jí nevěří snad ani on sám, je vysloveně na pranýř (láska a pravda zvítězí v písni

Stopy z mysu Roca

). Evidentně je tu znát v plné obnaženosti úskalí téměř dvorního autora textů i hudby (Vít Troníček mimo tři písní Radky Havelkové) a kapelníka v jedné osobě. Autorský rukopis Víti Troníčka je tak výrazný a osobitý, současně ale i schematický, že značně omezuje nejen zvuk kapely, ale i autorské ambice ostatních (bez bookletu nejsou skladby Radky Havelkové rozeznatelné). Pravda, ve většině případů nezapomíná jak na zapamatovatelný hudební refrén, tak i na výrazný slogan, takže publikum může zpívat s sebou, aranže zůstávají pestré, současně však úsporné a průzračné. Při pokusu dostat se mimo kruh svých skladatelských schémat se ale dostane do schémat kamelotích (

Balada o dvou

,
Zpod větrných mlýnů

), i když ne vždy - vysloveně překvapí

Štvanice

, příslib vyvolaný touto hned druhou písní na desce se ale dál už nenaplní. Deska mi splývá v jeden příjemný, čtyřicetiminutový blok písniček. Aby nebylo pochyb - deska je to silná, jak jsem psal v úvodu, folk opět o kousek více definující, ale byl problém z ní vybrat výraznou píseň - pozor, nebyl problém vybrat píseň, ale když jsem to konzultoval s několika svými rozhlasovými kolegy, každý jsme vybrali jinou skladbu a tak jsme měli najednou šest "hitů", což samozřejmě tak není (to by to bylo "The best of"), ani to není dobře.

{desky

1312

}

S daleko většími obavami jsem čekal na album druhé pardubické skupiny, skupiny

Pouta

. Nakonec ale byl výsledek opačný, deska

Mozaika

mě nakonec potěšila víc, vytipoval jsem na ní několik přesných a trefných hitů, současně jsem ocenil i několik vzpomínkových pecek, o kterých jsem si myslel, že už je znám jenom já, protože vlastním kazety, na kterých ty písně tenkrát v osmdesátkách vyšly (a možná ještě na singlu edice Dostavník) - jedná se zejména o skladbu

Léto

G. Vavřiny, nad níž jsem zaryčel radostí. Této skladbě věnujte mimořádnou pozornost, ukazuje jak melodický, mírně naivní folk osmdesátek funguje i v novém tisíciletí, když se správně podá.

Ostatně i

Čtyřicetiletá

je zjevně inspirována obdobnou skladbou

Přes třicet

ze stejného období (J. Skala, Ženáci). I na této desce se autorsky mimo jiné objevuje Radka Havelková, ale Pouta vsadila zejména na pestrý autorský výběr současný i minulý (Jíšová, Rohrich, Vavřina, Straka, Brož, Hrdlička, Haas a další), neváhali se (v dobrém) zmocnit i písní, které jsou známé v podání kolegů. Prostě deska je opravdu mozaikou, zatímco výše recenzovaný Marien vložíte do přehrávače od začátku do konce, v případě Pout a jejich Mozaiky máte chuť přeskakovat, vybírat a řadit si písně podle nálady - prostě s deskou pracovat. I u nich jsem měl trochu problém s výběrem "hitu" - a to ve smyslu, kterou tvář Pout představit. Folkově zadumanou (

O nebi a peří

,

O tobě Jarreti říkali...

), folkově až moderně trampsky melodickou (

U nás se říká

,

Čtyřicetiletá

), historicky reminiscenční (

Léto

,

Pravda za korunu

,

Stále tě čekám

). Deska moc nevypovídá o autorských ambicích členů kapely, spíše o tom, co rádi poslouchají (a hrají). Na skladbách jiných autorů je také evidentně méně prostoru na interpretační seberealizaci, ale i tak, při podřízení se vyznění písně je muzikantský um členů Pout znát. Ke cti budiž řečeno, že se nikde nepokusili převzaté skladby "znásilnit" k obrazu svému nebo šokovat neotřelou úpravou, takže mozaika spočívá opravdu ve výběru písní. Deska potěší pamětníky, potěší i příznivce současného melodického folku a potěší i ty, kteří se podle nálady vracejí rádi

k různým částem desky, jak jsem popsal výše. Vytknul bych snad jen dramaturgii desky, kdy začínat dvěma pomalými skladbami je vysloveně chyba a kupujícím při náslechu by mohly zkreslit názor na desku i skupinu.

```
{desky  
1319  
}
```

Nu, a do třetice Valašsko. Málo platné, ten nejsvěžejší vítr vane holt tam odtud, s tím nic nenaděláme. Je to ostatně také už dvakrát potvrzeno Anděly, a i když potřetí to v tomto případě asi nebude, i tak je deska

Žambochů

Pól nedostupnosti

majákem, který září na cestách folkových poutníků aktivních i pasivních a reprezentantem folku v pomyslné soutěži s jinými žánry. Už jsem napsal ve stručných hodnoceních ke hvězdičkování, že se jedná tentokrát o desku temnější, než dvě předchozí andělské a že očekávat Žamboši žertování o znakoplavkách by byl už úplný omyl. Inu i Žamboši řeší stále hlubší a strukturovanější konstrukce života, vesmíru a vůbec... Na desku se musíte soustředit, určitě vás nenechá v klidu poslouchat jako první deska tohoto povídání, ale ani nebude mít chuť s ní pracovat a vybírat si, jako u desky druhé. Desku si pouštějte, jen když budete mít čas a náladu ji sledovat, dát se vést jednotlivými písněmi jako průvodkyněmi celým (pomyslným) příběhem žamboších otázek a odpovědí - nepřerušovat, nepřeskakovat, možná si v duchu poznamenat témata, o kterých stojí za to ještě někdy se zamyslet. Při poslechu budete očekávat, co bude dál, s koncem písničky nepřijde konec tématu, ale spíše otázka, jak se téma bude vyvíjet už bez pomoci Žambochů, nebo co bude tématem dalším - kdykoliv čekáte nějakou pointu, skladba zmizí a vy musíte doufat v pointu v té další...Žamboši svému sdělení podřídili i instrumentaci, která co nejméně, ale současně výrazně, barevně (dechové nástroje, akordeon a pod.) a účinně slouží atmosféře písní, neubrali však na nárocích na melodie (ano, jde to dohromady - melodie a sdělení) ani na nárocích na obrazy v textech. Prolínající se hlasy jednotlivých členů skupiny pak vyznění poselství textů ještě umocní a násobí napětí a naléhavost ve zpěvu sólistů (hned úvodní

Něco na léto

, ale i

Bacha!

nebo

O vlčích, krysách a koních

). A nezůstávají jen u vnitřně psychologických témat, pracují i s ožehavě zpracovatelnými reáliemi: Reminiscence na téma, které Žamboši snad nemohou pamatovat (

Blues o věžích a lidech

se zcela konkrétními jmény a fakty), která u každého jiného už dneska dopadne jako laciná komunální satira, vyznívá v jejich podání důvěryhodně, dokonce aktuálně a především zasvěceně. "

Konspirační

" nabývá dokonce ve světle událostí roku 2015 bizarně mystických a obludně aktuálních rozměrů. A přitom neztrácí nadhled a ironii. Nebudu tu vypisovat části textů, které mě oslovily nebo fascinovaly, to by byla v tomto případě, jak to cítím, jejich devalvace. Ani je tentokrát

MaPoŽa

Napsal uživatel Miloš Keller
Neděle, 15 Únor 2015 13:28

výjimečně nečtete v bookletu, poslechněte si je, protože tvoří nedílný celek s ostatními komponenty skladby a jen psané nejsou nic. Je to těžká a temná deska, výsledek jejího působení na vás ale není ani těžký ani temný, nýbrž, střídavě řečeno, povznášející a s výhledem na svítání.

```
{desky  
1299  
}
```